

22 июля 2024 N 438

Аб правядзенні абласнога этапу рэспубліканскага конкурсу-турніру «Дзівосы краю майго» ў рамках рэспубліканскага грамадзянска-патрыятычнага праекта «Збяры Беларусь у сваім сэрцы»

У адпаведнасці з пісьмом установы адукацыі «Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і кразнаўства» ад 18.07.2024 № 686 «Аб правядзенні рэспубліканскага грамадзянска-патрыятычнага праекта «Збяры Беларусь у сваім сэрцы» з мэтай фарміравання ў моладзі патрыятычных якасцей, паглыблення пачуцця любові да сваёй краіны праз далучэнне іх да даследавання жыцця і дзейнасці адметных асоб свайго краю, да пазнання гістарычнай, культурнай і прыроднай спадчыны малой радзімы ЗАГАДВАЮ:

1. Правесці з 22 ліпеня 2024 г. па 25 кастрычніка 2024 г. абласны этап рэспубліканскага конкурсу-турніру «Дзівосы краю майго» ў рамках рэспубліканскага грамадзянска-патрыятычнага праекта «Збяры Беларусь у сваім сэрцы» (далей – конкурс-турнір).

2. Зацвердзіць:

2.1. састаў арганізацыйнага камітэта (далей – аргкамітэт);

2.2. палажэнне аб правядзенні конкурсу-турніру.

3. Дзяржаўнай установе адукацыі «Мінскі абласны інстытут развіцця адукацыі» (Драбеня Ф.В.) забяспечыць арганізацыйна-метадычнае суправаджэнне, кансультаванне ўдзельнікаў конкурсу-турніру.

4. Начальнікам упраўленняў (аддзела) па адукацыі, спорце і турызме райгарвыканкамаў, начальнікам упраўленняў па адукацыі райвыканкамаў, дырэктарам устаноў адукацыі абласнога падпарадкавання:

4.1. арганізаваць удзел навучэнцаў устаноў адукацыі ў конкурсе-турніры;

4.2. забяспечыць якасную падрыхтоўку конкурсных матэрыялаў.

5. Кантроль за выкананнем загаду ўскласці на намесніка начальніка галоўнага ўпраўлення па адукацыі Мінскага аблвыканкама Ю.І.Ларычава.

Начальнік галоўнага ўпраўлення

М.М.Башко

ЗАЦВЕРДЖАНА
Загад начальніка галоўнага
ўпраўлення па адукацыі
Мінскага аблвыканкама
22 жніўня 2024 № *438*

Састаў арганізацыйнага камітэта
па правядзенні абласнога этапу
рэспубліканскага конкурсу-турніру
«Дзівосы краю майго» ў рамках
рэспубліканскага грамадзянска-
патрыятычнага праекта «Збяры
Беларусь у сваім сэрцы»

Ларычаў
Юрый Іванавіч
намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення
па адукацыі Мінскага аблвыканкама

Цвірко
Таццяна Анатольеўна
начальнік аддзела сацыяльнай
і выхаваўчай работы галоўнага ўпраўлення
па адукацыі Мінскага аблвыканкама

Цераховіч
Таццяна Феліксаўна
галоўны спецыяліст аддзела сацыяльнай
і выхаваўчай работы галоўнага ўпраўлення
па адукацыі Мінскага аблвыканкама

Савіцкая
Аксана Уладзіміраўна
прарэктар па метадычнай рабоце дзяржаўнай
установы адукацыі «Мінскі абласны інстытут
развіцця адукацыі»

Тарашкевіч
Людміла Пятроўна
начальнік цэнтра выхаваўчай
і ідэалагічнай работы дзяржаўнай установы
адукацыі «Мінскі абласны інстытут развіцця
адукацыі»

ЗАЦВЕРДЖАНА

Загад начальніка галоўнага
ўпраўлення па адукацыі
Мінскага аблвыканкама

22 лістапада 2024 № 438

ПАЛАЖЭННЕ

аб правядзенні абласнога этапу
рэспубліканскага конкурсу-турніру
«Дзівосы краю майго» ў рамках
рэспубліканскага грамадзянска-
патрыятычнага праекта «Збяры Беларусь
у сваім сэрцы»

1. Агульныя палажэнні

1.1. Дадзенае палажэнне вызначае парадак правядзення абласнога этапу
рэспубліканскага грамадзянска-патрыятычнага праекту «Збяры Беларусь
у сваім сэрцы» (далей – рэспубліканскі праект).

У 2024 годзе ў рамках рэспубліканскага праекту праводзіцца
рэспубліканскі конкурс-турнір «Дзівосы краю майго» (далей – конкурс-
турнір).

1.2. Арганізатарам абласнога этапу конкурсу-турніру з'яўляецца
галоўнае ўпраўленне па адукацыі Мінскага аблвыканкама. Арганізацыйнае
і метадычнае забеспячэнне ажыццяўляецца дзяржаўнай установай адукацыі
«Мінскі абласны інстытут развіцця адукацыі».

2. Мэта і задачы абласнога этапу конкурсу-турніру.

Абласны этап конкурсу-турніру праводзіцца з мэтай фарміравання
ў моладзі патрыятычных якасцей, паглыблення пачуцця любові да сваёй
краіны праз далучэнне іх да даследавання жыцця і дзейнасці адметных асоб
свайго краю, да пазнання гістарычнай, культурнай і прыроднай спадчыны
малой радзімы.

Дасягненне пастаўленай мэты ажыццяўляецца праз рашэнне наступных
задач:

масавае ўключэнне навучэнцаў у дзейнасць па даследаванні, вывучэнні,
аднаўленні (адраджэнні) і выкарыстанні аб'ектаў «страчанай спадчыны»;

захаванне і выкарыстанне матэрыяльных і нематэрыяльных
каштоўнасцей малой радзімы, распаўсюджванне інфармацыі аб іх
і папулярызацыя на карысць інтарэсаў грамадства;

даследаванне і папулярызацыя жыцця і дзейнасці выбітных асоб свайго
краю;

выхаванне беражлівых адносін да гісторыі і культуры краю, адказнасці
за захаванне культурна-гістарычнай спадчыны продкаў;

стварэнне іміджу рэгіёна як прывабнага турысцка-экскурсійнага
і культурна-пазнавальнага аб'екта;

стварэнне ўмоў для раскрыцця пазнавальных і творчых здольнасцей
навучэнцаў.

3. Удзельнікі абласнога этапу рэспубліканскага конкурсу-турніру
У абласным этапе конкурсу-турніра прымаюць удзел навучэнцы аб'яднанняў па інтарэсах устаноў адукацыі ва ўзросце ад 14 гадоў.

4. Тэрмін рэалізацыі абласнога этапу конкурсу-турніру
Абласны этап конкурсу-турніру праводзіцца ў перыяд з 22.07.2024 па 31.10.2024 у тры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў:
першы этап – ва ўстановах адукацыі з 22.07.2024 па 16.08.2024;
другі этап – раённы (гарадскі) з 17.08.2024 па 13.09.2024;
трэці этап – абласны з 14.09.2024 па 25.10.2024.

5. Парадак правядзення абласнога этапу конкурсу-турніру

5.1. На першым (школьным) этапе абласнога этапу конкурсу-турніру навучэнцы аб'яднанняў па інтарэсах праводзяць краязнаўчыя даследаванні жыцця і дзейнасці выбітных асоб свайго краю, выяўляюць матэрыяльныя і нематэрыяльныя каштоўнасці сваёй малой радзімы, якія можна ўмоўна аднесці да «страчанай спадчыны» (не маюць яўнай праявы на сённяшні дзень).

Падчас даследаванняў удзельнікі конкурсу-турніру працуюць з архіўнымі дакументамі, матэрыяламі археалагічных даследаванняў, публікацыямі ў спецыяльных навуковых выданнях, матэрыяламі музеяў і г.д.

Аб'ектамі пільнай цікаўнасці ўдзельнікаў абласнога этапу конкурсу-турніру становяцца аб'екты «страчанай спадчыны», амаль забытыя ў народзе, ці зруйнаваныя часам і людзьмі.

«Страчанай спадчынай» можа быць нематэрыяльнае праяўленне творчасці чалавека (звычаі, традыцыі, абрады, фальклор (вусная народная творчасць, легенды і паданні), традыцыйная маўленчая культура, гаворка, змест геральдычных аб'ектаў, уласных геаграфічных назваў (тапонімаў) і інш.), а таксама створаныя чалавекам або цесна звязаныя з яго дзейнасцю матэрыяльныя аб'екты (помнікі гісторыі, прыроды, архітэктуры, археалогіі, горадабудаўніцтва, мастацтва, дакументальныя помнікі і інш.). Аб'екты «страчанай спадчыны» павінны з'яўляцца аўтэнтчнымі і мець гістарычнае, мастацкае, навуковае або іншае значэнне з пункту гледжання ўдзельніка конкурсу-турніру. Аб'ектам даследаванняў таксама з'яўляюцца малавядомыя, але выбітныя, па меркаваннях удзельнікаў абласнога этапу конкурсу-турніру, землякі, хто зрабіў свой унёсак у адметнасць дадзенага рэгіёна.

Па выніках даследавання ствараецца брашура «Дзівосы краю майго», ў якой змяшчаецца матэрыял аб «топ-3» (па кожнай пазіцыі 3, усяго 9) аб'ектах «страчанай спадчыны» – найбольш значных матэрыяльных і нематэрыяльных каштоўнасцях малой радзімы, а таксама аб выбітных асобах свайго краю.

Брашура (pdf файл) уключае: тытульны ліст, інфармацыю аб аб'ектах, карту-схему з адзначанымі 9 адметнасцямі, спіс выкарыстаных крыніц. Інфармацыя аб аб'ектах павінна быць прадстаўлена лагічна ў адпаведнасці

з наступнай структурай: месцазнаходжанне аб'екта, гістарычная даведка, знішчэння (поўнае ці частковае) аб'екта, унёсак «выбітных» асоб у культурнае і (або) духоўнае жыццё малой радзімы, ці ўплыў на ход гістарычнага развіцця краю (калі мае месца). Апісанне аб'ектаў дапаўняецца фотаздымкамі, схемамі, малюнкамі. Пры выкарыстанні літаратуры неабходна даваць спасылкі ў тэксце (калі матэрыял аўтарскі, то гэта таксама неабходна адзначыць). Інфармацыя аб адным аб'екце павінна займаць не больш 2 старонак.

5.2. На другім (раённым/гарадскім) этапе абласнога этапу конкурсу-турніру ацэньваюцца брашуры дасланыя ўстановамі адукацыі. Ад кожнага раёна вызначаецца 1 пераможца.

У трэцім этапе абласнога этапу конкурсу-турніру ўдзельнічае адзін пераможца раённага этапу.

Крытэрыі ацэнкі брашуры:

лагічнасць і змястоўнасць прадстаўленай інфармацыі аб аб'екце;

значнасць аб'екта для сваёй мясцовасці (ці раёна);

крэатыўнасць афармлення;

самастойнасць у зборы і аналізе матэрыялу;

наяўнасць спасылак на крыніцы.

5.3. Пратаколы пасяджэння журы з указаннем колькаснага аналізу ўдзельнікаў раённага этапу конкурсу-турніру, 1 брашуру пераможцы раённага этапу, заяўку на ўдзел (дадатак) дасылаюцца на абласны этап да 16.09.2024 (у электронным варыянце) на e-mail: svir@moiro.by (адзел суправаджэння патрыятычнага і экалагічнага выхавання для Дубаневіч Д.А.). Тэлефон для даведак: 80172705727.

5.4. На трэцім (заклучным) этапе абласнога этапу конкурсу-турніру дзяржаўнай установай адукацыі «Мінскі дзяржаўны інстытут развіцця адукацыі» (далей – інстытут) распрацаваныя брашуры кожнага пераможцы другога (раённага) этапу для знаёмства з імі ўдзельнікаў будуць размешчаны на сайце інстытута.

У вызначаны час праводзіцца крэацыйная віктарына, якая распрацавана на падставе матэрыялаў брашур.

Для падрыхтоўкі вучняў да ўдзелу ў віктарыне напярэдні (за 1,5-2 тыдні) на сайце інстытута (<https://moiro.by/>) змяшчаюцца брашуры ўдзельнікаў дадзенага этапу.

Па выніках віктарыны 5 навучэнцаў, якія набралі вышэйшы бал, адбіраюцца для ўдзелу ў рэспубліканскім этапе конкурсу-турніра.

5.4. Аўтары, удзельнікі конкурсу, даюць згоду арганізатарам на публікацыю сваіх работ, публічную дэманстрацыю і некамерцыйнае выкарыстанне матэрыялаў (з захаваннем аўтарскіх правоў) з мэтай папулярызацыі рэспубліканскага праекта.

5.5. Падвядзенне вынікаў абласнога этапу рэспубліканскага конкурсу-турніру.

Пераможцы і прызёры абласнога этапу конкурсу-турніру ўзнагароджваюцца дыпламамі галоўнага ўпраўлення па адукацыі Мінаблвыканкама.

6. Арганізацыйныя камітэты

Для арганізацыі і правядзення абласнога этапу конкурсу-турніру на кожным этапе ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты).

Аргкамітэт кожнага этапу:

забяспечвае арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне конкурсу-турніру;

даводзіць інфармацыю аб конкурсе-турніры да ведама ўстаноў адукацыі;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы конкурсу-турніру;

аналізуе і абагульняе вынікі конкурсу-турніру;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі конкурсу-турніру ў сродках масавай інфармацыі.

Арганізацыйнае правядзенне абласнога этапу конкурсу-турніру забяспечваюць:

на першым этапе – установы адукацыі;

на другім этапе – структурныя падраздзяленні гарадскіх, раённых выканаўчых камітэтаў, мясцовых адміністрацый раёнаў у гарадах, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі;

на трэцім этапе – структурныя падраздзяленні Мінскага абласнога выканаўчага камітэта, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі.

Для падвядзення вынікаў абласнога этапу конкурсу-турніру на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы.

Журы на ўсіх этапах конкурсу-турніру:

ацэньвае праекты, якія прадстаўлены ўстановамі адукацыі;

вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў конкурсу-турніру;

прадстаўляе рашэнні (пратаколы) па выніках конкурсу-турніру і іншую неабходную інфармацыю ў адпаведныя аргкамітэты.

7. Фінансаванне абласнога этапу конкурсу-турніру

Фінансаванне абласнога этапу конкурсу-турніру ажыццяўляецца:

на першым этапе – установай адукацыі;

на другім этапе – за кошт раённых, г. Жодзіна бюджэтаў, прадугледжаных на правядзенне мерапрыемстваў;

на трэцім этапе – за кошт сродкаў абласнога бюджэта, прадугледжаных на правядзенне мерапрыемстваў.

Для фінансавання абласнога этапу конкурсу-турніру на ўсіх этапах могуць быць выкарыстаны іншыя крыніцы, не забароненыя заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Дадатак

Заяўка на ўдзел у абласным этапе
рэспубліканскага конкурсу-турніру «Дзівосы краю майго»
ў рамках рэспубліканскага грамадзянска-патрыятычнага праекта
«Збяры Беларусь у сваім сэрцы»
_____ раёна (г. Жодзіна),
_____ установы абласнога падпарадкавання

№ п/п	Назва брашуры	Прозвішча, імя вучня	Клас	Установа адукацыі	Прозвішча, імя, імя па бацьку педагога, кантактны тэлефон